

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS**

**PAREIŠKIMAS
DĖL HONKONGO ŽMONIŲ TEISIŲ IR LAISVIŲ**

2021 m. gruodžio 22 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

remdamasis 2020 m. teiktos Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucijos „Dėl Honkongo žmogaus teisių“ projektu ir *pabrėždamas*, kad Honkongas ilgą laiką buvo gyvybingos, laisvos visuomenės pavyzdys Rytų Azijoje, o tarptautinė bendruomenė labai suinteresuota Honkongo stabilumu ir klestėjimu, bei *smerkdamas* visus veiksmus, kuriais griaunamas Honkongo rinkimų legitimumas;

remdamasis Jungtinių Tautų Chartija ir 1948 m. Visuotine žmogaus teisių deklaracija, kuria nustatyta teisė į gyvybę, laisvę ir asmens saugumą bei saviraiškos laisvę ir kurioje pabrėžiama, kad niekas negali būti kankinamas, negali sulaukti žiauraus, nežmoniško arba žeminančio elgesio ar bausmės;

atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimą Nr. XIV-65 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“, kuriame pabrėžiama, kad pamatinės vertybės, įtvirtintos Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, – pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms;

pabrėždamas, kad Kinijos Liaudies Respublikos sprendimas įgyvendinti Nacionalinio saugumo įstatymą Honkonge nepasitarus su Honkongo įstatymų leidžiamąja taryba, taip pažeidžiant Honkongo autonomiją, tiesiogiai prieštarauja Kinijos tarptautiniams įsipareigojimams pagal teisiškai įpareigojančios, Jungtinių Tautų Organizacijoje registruotos Kinijos ir Didžiosios Britanijos jungtinės deklaracijos principus ir griauna šioje deklaracijoje įtvirtintą „vienos šalies, dviejų sistemų“ principą;

reaguodamas į masinius Honkongo gyventojų, dalyvavusių 2020 m. liepos mėn. pirminiuose rinkimuose, bei Honkongo įstatymų leidžiamosios tarybos narių nušalinimą, kratas ir sulaikymus (remiantis nauju Nacionalinio saugumo įstatymu, kuris suvaržo Honkongo žmonių laisves, suardo

Honkongo autonomiją, o drauge ir jo klestėjimo prielaidas) bei *reaguodamas* į Honkongo įstatymų leidžiamosios tarybos visuotinių rinkimų atidėjimą;

vertindamas Kinijos Liaudies Respublikos, kaip Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos narės, įsipareigojimus laikytis aukščiausių žmogaus teisių standartų remiant ir ginant žmogaus teises ir visapusiškai bendradarbiauti su Taryba;

laikydamsis „vienos Kinijos“ politikos;

vertindamas tai, kad dėl naujos kandidatų tikrinimo sistemos, apribojusios galimybes laisvai tapti kandidatu, iš esamų 90 vietų Honkongo leidžiamojoje taryboje nė vienos iš 20 renkamų vietų negavo opozicijos kandidatai, ir tai, kad opozicijos kandidatai yra sulaikyti arba vis dar laikomi kalėjimuose laukdami teismo,

ragina Kinijos Liaudies Respubliką:

1) užtikrinti demokratinius procesus Honkonge, garantuoti teisę rinkti ir būti išrinktam laisvuose, skaidriuose demokratinuose rinkimuose, laikytis tarptautinių susitarimų ir sutarčių;

2) atšaukti Nacionalinio saugumo įstatymą Honkonge ir grįžti prie „vienos šalies, dviejų sistemų“ principo laikymosi;

skatina Europos Parlamentą, Europos Komisiją ir jos Pirmininkę Ursulą von der Leyen peržiūrėti ir parengti aiškią poziciją dėl Honkongo, kaip Kinijos Liaudies Respublikos specialiojo administracinio regiono, statuso;

kviečia Lietuvos Respublikos Prezidentą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybę sukurti mechanizmą, kuris palengvintų galimybę Honkongo politiniams disidentams gauti politinį prieglobstį, remiantis 2020 m. liepos 13 d. Europos Tarybos išvadomis dėl Honkongo.

Pirmininkas

Žygimantas Pavilionis